Hege Hærø
YS

YRKESTRAFIKK FORBUNDET

YTF sitt tilsvar høring om forslag til endringer i folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i reglene om sykemeldtes medvirknings- og aktivitetsplikt mv.

Forslagets formål

Yrkestrafikkforbundet anerkjenner behovet for klarere og tydeligere regelverk om sykefraværsoppfølging, og støtter derfor det overordnede målet om tidligere dialog og raskere retur til arbeidet. Likevel, slik forslagene er fremstilt er vi bekymret for at makten er skjev, det er et sterkere fokus på arbeidstaker enn arbeidsgivers plikter ved at sykmeldtes medvirknings- og aktivitetsplikt tydeliggjøres og forsterkes gjennom tre separate lovendringer (folketrygdloven §§ 8-8, 8-8a og arbeidsmiljøloven § 2-4), mens arbeidsgivers tilretteleggingsplikt er mindre presist adressert

Folketrygdloven § 8-8, første ledd – Opplysningsplikten

Sykemeldtes opplysningsplikt om forventet fraværsvarighet, restarbeidsevne og bistandsbehov. YTF støtter presiseringen og punktvist oppsett av pliktene. Men:

Første ledd punkt a):
YTF er bekymret for at tidspunktet: «*så tidlig som mulig*» tolkes fra dag 1. og derfor kan bli for snevert. Det er naturlig å se opplysningsplikten i sammenheng med sykefraværets varighet og komplikasjonsgrad og at den sykemeldende lege sier noe om dette i sykemeldingen.

Første ledd punkt b):
YTF er bekymret for at endringer i helsetilstanden etter sykemeldingstidspunktet kan medføre at den sykemeldte anses å ha brutt medvirkningsplikten, dersom restarbeidsevnen viser seg å være lavere enn først antatt.

Aktivitetsplikten
Vi støtter formålet med tidlig aktivitetsplikt, men er bekymret for:

§ 8-8 andre ledd punkt b)
Plikt til midlertidig å utføre annet arbeid enn det som står i arbeidsavtalen.

YTF mener at dette ikke må innebære en plikt, men være frivillig, og at det ikke skal få negative konsekvenser for sykepenger dersom aktiviteten må avbrytes ved forverring av helse.

YTF organiserer ansatte i persontransport og transport- og logistikkvirksomheter, hvor arbeidet i stor grad er ensartet og tett knyttet til virksomhetens kjerneoppgaver. I slike virksomheter er det

ofte svært begrenset reell mulighet til å tilby annet passende arbeid enn det som følger av arbeidsavtalen.

YTF ser at ansatte, særlig innen persontransport, har behov for tilrettelegging i form av justering av arbeidstid eller stillingsprosent. Slike løsninger tilbys imidlertid i liten grad. For arbeidstakere som ikke kan stå i full stilling over tid, er konsekvensen ofte at de må si opp sin stilling eller i praksis presses ut av arbeidsforholdet. Dette innebærer at retten til redusert stilling av helsemessige årsaker ikke er reell for mange ansatte, heller ikke for arbeidstakere med varig redusert arbeidsevne.

Dette underbygges av rettspraksis. I Borgarting lagmannsretts dom LB-2016-70178 ble det lagt til grunn at arbeidsgivers tilretteleggingsplikt etter arbeidsmiljøloven § 4-6 ikke innebærer en plikt til å tilby eller opprette varig deltidsstilling som alternativ til oppsigelse. Oppsigelsen ble ansett saklig, selv om arbeidstaker ikke kunne arbeide i full stilling over tid. Dommen illustrerer at arbeidstakere med varig redusert arbeidsevne i praksis kan falle ut av arbeidsforholdet når varig tilrettelegging i form av lavere stillingsprosent ikke tilbys.

YTF er bekymret for at plikten til midlertidig å utføre annet arbeid enn det som følger av arbeidsavtalen, kan føre til en urimelig forskyvning av ansvar fra arbeidsgiver til arbeidstaker. I virksomheter som ikke har annet arbeid å tilby, kan manglende tilretteleggingsmuligheter hos arbeidsgiver i praksis bli tolket som manglende medvirkning fra arbeidstaker. Dette kan få alvorlige konsekvenser i form av stans i utbetaling av sykepenger fra NAV.

YTF mener det er urimelig at arbeidstaker kan anses å bryte medvirkningsplikten i tilfeller der arbeidsgiver ikke har faktisk mulighet til å tilby annet passende arbeid. En slik forståelse vil særlig ramme ansatte i virksomheter med ensartede arbeidsoppgaver og begrensede tilretteleggingsmuligheter, og kan bidra til at arbeidstakere med helseutfordringer faller varig ut av arbeidslivet.

Forslagene i AML § 2-4 og § 4-6 samt folketrygdloven § 25-2 tredje ledd

Ny bestemmelse AML § 2-4

Våre kommentarer til folketrygdloven § 8-8 gjelder også her

AML § 4-6 første ledd:

YTF støtter presiseringen om at tilrettelegging skal være midlertidig eller varig. YTF ønske at ansatte med varig redusert arbeidsevne skal kunne søke seg til deltidsstilling.

Postboks: 9175, Grønland, 0134 Oslo

Besøksadresse: Lakkegata 19-23, 0186 Oslo

Org. nr.: 971 436 050

Telefon: 40 60 37 00

E-post: post@ytf.no

www.ytf.no

YRKESTRAFIKK FORBUNDET

Vennlig hilsen

Trude Sande

Forbundsleder

Postboks: 9175, Grønland, 0134 Oslo

Besøksadresse: Lakkegata 19-23, 0186 Oslo

Org. nr.: 971 436 050

Telefon: 40 60 37 00

E-post: post@ytf.no

www.ytf.no